

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**, narozená dne X
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**, IČO 66000777
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1 – Nové město

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2022, č. j. 10.01-000584/22-002,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí žalované

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaná rozhodla tak, že se k žádosti žalobkyně neurčuje advokát k poskytnutí bezplatné právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění do 31. 12. 2023 (dále jen „zákon o advokacii“).
2. Uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná rozhodla k žádosti žalobkyně ze dne 26. 10. 2022 o neurčení advokáta dle ust. § 18c zákona o advokacii k

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2022, č. j. 5 As 167/2022-23 (dále jen „ústavní stížnost“). Důvodem nevyhovění žádosti bylo nesplnění podmínek dle ustanovení § 18 odst. 2 a § 18c odst. 1, odst. 4 a odst. 5 zákona o advokacii, s nimiž zákon spojuje vznik práva na určení advokáta k poskytnutí právní služby.

3. Žalovaná nesplnění podmínky dle § 18 odst. 2 cit. zákona o advokacii spatřovala v tom, že žalobkyně nepodala žádost o určení advokáta *včas* ve vztahu ke lhůtě pro podání ústavní stížnosti, která končila dne 29. 10. 2022, když žádost žalobkyně byla žalované doručena 27. 10. 2022. Podle žalované dva dny nepředstavují dostatečné množství času k tomu, aby rozhodla o žádosti v pořádkové lhůtě 30 dnů a aby případně určený advokát stihl věc převzít a podat za žalobkyni ústavní stížnost.
4. Dle žalované žalobkyně dále v žádosti neuvedla žádné skutečnosti týkající se jejích finančních a majetkových poměrů a neprokázala tak, že je osobou, jejíž příjmové a majetkové poměry odůvodňují určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby, jak požadoval zákon ve svém tehdy platném znění podle § 18c odst. 1 a odst. 4 zákona o advokacii.
5. Následně žalovaná uvedla, že žalobkyně toto nedokládá opakovaně a dlouhodobě a podává žádosti sériově a stereotypně (žalovaná jich eviduje 35) za použití stejné argumentace, kterou žalovaná i soudy již dříve odmítly, a vydaná soudní rozhodnutí a jejich závěry ignoruje. Proto se podle žalované jedná ze strany žalobkyně o zneužívání práva na bezplatnou právní pomoc podle ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii.
6. Z uvedených důvodů nebylo žádosti žalobkyně vyhověno a advokát jí nebyl určen.

II. Žaloba

7. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že žalovaná nerozhodla o předmětu její žádosti, neboť rozhodla o neurčení advokáta k poskytnutí „bezplatné“ právní služby, přestože žalobkyně ve své žádosti nevyplnila části II. (Rodinné poměry žadatele) ani IV. (Údaje o finanční situaci). Rozhodnutí proto podle žalobkyně nemá oporu v její žádosti, jelikož ve skutečnosti žádala o právní služby, které by si hradila sama z vlastních prostředků.
8. K nesplnění podmínky včasnosti žádosti žalobkyně uvedla, že argumentace žalované nemá oporu v zákoně ani v jejím rozhodování. O jiné žádosti žalobkyně rozhodla žalovaná i poslední den lhůty. Navíc žalovaná neměla za prokázané, že řízení o ústavní stížnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí neprobíhá.
9. K důvodu, že svoji žádost nepodala včas dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii, žalobkyně namítala že tento důvod nemá oporu v zákoně, např. v ust. § 40 odst. 1 správního řádu a § 40 odst. 4 soudního řádu správního a ani v rozhodnutí č.j. 249/17 ze dne 30. 1. 2017. Soudní rozhodnutí, kterými žalovaná argumentovala v napadeném rozhodnutí, nejsou podle žalobkyně pro tuto její věc příléhavé. Soudy v nich totiž nepostavily najisto, zda žalobkyně postupovala či nepostupovala v souladu s ustanovením § 18c odst. 3 zákona o advokacii, stejně jako v tomto případě.
10. Žalobkyně označila napadené rozhodnutí z těchto důvodů za nezákonné a je názoru, že jí bylo odepráno ústavně zaručené právo na určení advokáta a tím jí byl zamezen přístup k soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

11. Proto žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, vrátil věc žalované k dalšímu řízení a uložil jí povinnost uhradit žalobkyni náklady spojené se soudním řízením.

III. Vyjádření žalované

12. Žalovaná ve svém podání k žalobě ze dne 21. 4. 2023 vyslovila přesvědčení, že by měl soud žalobu odmítnout jako opožděnou podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobkyně převzala napadené rozhodnutí dne 30. 11. 2022 a žaloba byla soudu doručena 31. 1. 2023. Alternativně pak žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Uvedla, že podle recentní judikatury správních soudů i Nejvyššího správního soudu ob stojí tento typ napadeného rozhodnutí jako celek, pokud ob stojí alespoň jeden z důvodů, na kterých je postaveno.
13. K prvnímu důvodu nepodání včasné žádosti žalobkyní žalovaná upřesnila, že dle zjištění na webu Ústavního soudu den nápadu ústavní stížnosti je 2. 11. 2022 a že jde o informaci veřejně dosažitelnou na webu Ústavního soudu. Usnesením ze dne 14. 11. 2022 (sp. zn. II. ÚS 3033/22) pak Ústavní soud tuto ústavní stížnost žalobkyně odmítl z důvodu, že v případech opakovaného podávání vadných podání již není nutnou podmínkou, aby se totožnému stěžovateli dostávalo vždy v každém individuálním řízení poučení o povinném zastoupení advokátem, pokud se tak stalo již v předcházejících případech – Ústavní soud konstatoval, že jednak žalobkyně jen za posledních šest let podala více než sto ústavních stížností, jednak že na výzvu zpravidla řádně a včas hradí soudní poplatek a jindy si dokáže opatřit advokátní zastoupení, z čehož je zřejmé, že se nenachází v tak tíživé sociální situaci, která by ji znemožňovala obstarání si odpovídající právní pomoci.
14. Dle žalované žalobkyně rovněž ve své žádosti neuvedla žádné závažné okolnosti, které by opravňovaly její přednostní vyřízení. Bez tohoto postupuje žalovaná v rozhodování o žádostech postupně. Žalovaná setrvává na názoru, že dva dny, které žalobkyni zbývaly z lhůty pro podání ústavní stížnosti, nepředstavují dostatečné množství času pro žalovanou k rozhodnutí o žádosti ani pro potenciálně určeného advokáta k převzetí věci a provedení úkonu. Žalobkyně proto nedoručila svou žádost žalované řádně, ale především ani včas ve smyslu ustanovení § 18 odst. 2 zákona o advokacii, tedy nestarala se o svá práva a nedostála principu *vigilantibus iura*.
15. Druhým důvodem, proč žalovaná nevyhověla žalobkynině žádosti, byla skutečnost, že se podle ní dopouštěla zneužívání práva na právní pomoc ve smyslu ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii, což žalovaná ve vyjádření žalovaná podpořila výčtem obdobných soudních řízení, které žalobkyně sériově a stereotypně vyvolává.
16. Třetím, podle žalované hlavním důvodem, na kterém napadené rozhodnutí postavila, spočíval v rozporu s ustanovením § 18c odst. 1 zákona o advokacii.
17. K tomuto ustanovení žalovaná upozornila na náleze Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2023 ve věci sp. zn. Pl. ÚS 44/21 (dále jen „náleze ÚS“). Tento náleze zrušil zde relevantní právní normu, podmiňující určení advokáta žalovanou důvodem příjmových a majetkových poměrů žadatele, avšak s odloženou vykonatelností k datu 31. 12. 2023. Žalovaná je tedy názoru, že správně aplikovala ještě původní znění zákona, když i podle stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 14. 12. 2010, sp. zn. Pl. ÚS-st. 31/10, č. 426/2010 Sb., „se po dobu odkladu vykonatelnosti hledí na napadenou právní úpravu jako na ústavně souladnou a v tomto směru jsou orgány veřejné správy povinny takovou úpravu aplikovat, jinak řečeno tyto orgány

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

nic neopravňuje k tomu, aby ve svém rozhodování uplatňovaly právní důsledky zrušovacích nálezů Ústavního soudu ještě předtím, než se tyto nálezy staly vykonatelnými.“ Přestože Nejvyšší správní soud později konstatoval, že soudy nemají ani v tomto období odložené vykonatelnosti postupovat vědomě protiústavně, žalovaná je přesvědčena, že v tomto případě byl takový požadavek nesplnitelný, jelikož bylo nutné vyčkat, jak zákonodárce přistoupí ke změně ustanovení § 23 odst. 3 zákona o advokacii (na které předmětný náleží ÚS nedopadl). Žalovaná dále na soud apelovala, aby se v případě, že se s touto její úvahou neztotožní, zabýval následujícími otázkami, zda:

- „i v době „odloženě zrušené“ právní normy v ust. § 18c odst. 1 ZA musí výkonná státní moc (vláda, resp. ministerstvo) platit (zcela? – zčásti?) odměnu určenému advokátovi, ačkoli žadatelkou zde je osoba, která netrpí „příjmovým ani majetkovým nedostatkem“
- i v době do 31.12.2023 nemá žalovaná rozlišovat mezi řízeními před orgány veřejné správy a v řízení před Ústavním soudem na straně jedné, a ostatními soudními řízeními (před obecnými soudy i ve správním soudnictví) ve smyslu dosavadní právní úpravy dle ust. § 23 odst. 3 ZA (které Nálezem zrušeno nebylo...).

18. Jelikož však podle žalované ob stojí další důvody, na kterých postavila napadené rozhodnutí, půjde zde o úvahu akademickou; soud by měl žalobu zamítnout. Kdyby soud žalobě zcela vyhověl, bude muset žalovaná stejně řízení zastavit z důvodu odpadnutí předmětu řízení – odmítnutí ústavní žádosti žalobkyně.
19. Z těchto důvodů žalovaná navrhl, aby soud buď žalobu žalobkyně jako opožděně podanou odmítl dle ust. § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s., a pokud nezvolí tento procesní postup, nechť žalobu žalobkyně ze dne 28.1.2023 s návrhem na zrušení napadeného rozhodnutí žalované jako nedůvodnou zamítl dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.
20. V dalším podání ze dne 25. 4. 2023 žalovaná upozornila soud na to, že jeho jiný senát zamítl žalobu žalobkyně rozsudkem ze dne 20. 4. 2023, č. j. 6 A 45/2022. Žalovaná soudu proto navrhl doplnění důkazního řízení o obsah spisů spisových značek správního soudu 6 A 101/2021 a 6 A 45/2022. Ze shora označeného soudního rozhodnutí je podle žalobkyně zřejmé, že ani senát 6 A, který je tím, kdo jako navrhovatel učinil vůči Ústavnímu soudu návrh na zrušení ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech „jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují“, nepovažoval obsah tohoto nálezu Ústavního soudu za přílehlavý pro rozhodnutí v jiném řízení vedeném pod sp.zn. 6 A 45/2022. Žalovaná má za to, že ani v této věci, do které podává toto vyjádření, nelze považovat náleží Ústavního soudu za přílehlavý v tom smyslu, aby žalobě žalobkyně mohlo být automaticky vyhověno pouze s odkazem na jeho výrok. Žalovaná proto nadále z procesního hlediska setrvala na svém návrhu, aby soud žalobu zamítnul.

V. Jednání před soudem

21. Žalobkyně se k nařízenému jednání nedostavila a svou neúčast neomluvila tak, aby její podání s omluvou došlo a mohlo být předloženo jednajícímu senátu včas před jednáním. Ze soudního spisu je patrné, že podání s omluvou a s replikou ze dne 11. 10. 2024 bylo podáno žalobkyní k poštovní přepravě dne 12. 10. 2024 a bylo doručeno soudu až v den ústního jednání 16.11.2024, a to těsně před zahájením ústního jednání v 8.48 hod. (jednání zahájeno v 9.00. hod.), takže po zpracování pošty do systému došlo v průběhu jednání a soud se s ním seznámil po skončení jednání. Podstatné však z hlediska požadované účasti žalobkyně je, že důvody její omluvy se neopírají o žádné skutkové okolnosti tvořící překážku v cestě

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

žalobkyně k soudu, nýbrž se opírají o změnu zákona o advokacii od 1. 1. 2024 s poukazem na to, že se soud s touto změnou musí vypořádat a ve vztahu k uvedené novele zákona pak žalobkyně koncipuje svoji repliku. Soud proto jednal v její nepřítomnosti, aniž měl možnost přihlídnout k replice žalobkyně, nicméně toto nemělo vliv na závěr soudu, jak bude uvedeno níže.

22. Zástupce žalované při ústním jednání přednesl, že napadené rozhodnutí stojí na třech zákonných důvodech. U důvodu neprokázání finančních a majetkových poměrů žalobkyně uvedl, že žalovaná si je vědoma, že judikatura Městského soudu v Praze i Nejvyššího správního soudu se po nálezů Ústavního soudu ustálila na závěru, že bylo-li příslušné ustanovení zákona o advokacii neústavní již v době rozhodování žalované, musí být takto posuzováno i soudy. Zástupce žalované tedy poukázal na další dva zbývající důvody neurčení advokáta v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně nesplnila také podmínku včasnosti podání žádosti, přičemž platí, že každý se má řádně a včas starat o svá práva, což platilo jak v r. 2023, tak platí i v r. 2004. Žalobkyně toto nenaplní. Téměř na poslední den žádá o určení advokáta u České advokátní komory, téměř poslední den podává žalobu ke správnímu soudu. Mezi tím si sama podává ta podání, kde musí být zastoupena od počátku advokátem, ať je to kasační stížnost, dovolání nebo ústavní stížnost. Situace se nemění. V tomto případě došlo k tomu, že v řádu jednotek dnů požádala o určení advokáta pro řízení u Ústavního soudu. Ústavní soud, Nejvyšší správní soud a Nejvyšší soud dospěly k závěru, že jestliže jde o opakovaná podání stejných osob se stejnou argumentací, ač jsou před tím v řadě případů v jiných řízeních poučeni, že od počátku řízení musí být zastoupeni, tak bez dalšího tyto soudy už nevyzývají k odstranění vady podání spočívající v nedostatku zastoupení, případně nedostatku věcného, obsahového, a podání odmítají. Už 14. listopadu 2022 bylo takové první rozhodnutí vydáno. Dnes je to skutečně standardní. Naopak vůči podateli, který se na vyšší a nejvyšší soudy obrací poprvé, tak jej tyto soudy správně poučují a vedou jej k odstranění vad a poskytují procesní možnosti. Nicméně ten, kdo u soudu uplatňuje práva jen pro pocit, že jeho věc je nějakým způsobem posouzena, vyřízena, není v pozici, že by mu měla být dopřána ochrana práva. Navíc žalobkyně ústavní stížnost chtěla podávat proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 167/2022-23, jímž byla kasační stížnost usnesením odmítnuta proto, že žalobkyně neodstranila vady podání spočívající v nedostatku zastoupení a náležitostech řádného podání kasační stížnosti.
23. K třetímu důvodu zneužívání práva žalobkyně zástupce žalované poukázal na to, že dle jeho názoru je případnější důvod zjevně bezdůvodného uplatňování práva a že zneužívání je samostatný zákonný důvod dle stjeného zákonného ustanovení.
24. Zástupce na závěr svého přednesu ještě doplnil argumentaci ke včasnosti žádosti. Poukázal na rozhodování většiny senátů Městského soudu v Praze vyslovujících pro žadatele i pro Komoru, že musí být časový prostor i pro komunikaci mezi určeným advokátem a žadatelem, dále k nastudování spisu a zpracování řádného podání, atd..., přičemž nesmí předmět právní služby odpadnout. V souzené věci žalobkyně tak jde o akademický spor. V případě vyhovění její žalobě, by bylo stejně na místě řízení zastavit, protože předmět právní služby odpadl dne 14. listopadu 2022.

VI. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

25. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a současně přihlédl i k nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21 ze dne 18. 10. 2022.
26. Soud předně shledal, že žaloba datovaná dnem 28. 1. 2023 byla podána včas, když napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 30. 11. 2022 a žalobkyně podala žalobu k poštovní přepravě dne 28. 1. 2023.
27. K posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí soud vyšel z právní úpravy a judikatury relevantní pro všechny důvody neurčení advokáta uvedené v napadeném rozhodnutí.
28. K důvodu neurčení advokáta pro nedoložení majetkových poměrů.
29. Z ust. § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve znění účinném do 31. 12. 2023 vyplývalo, že *„žadatel, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní služby, zastoupen jiným advokátem nebo osobou podle § 2 odst. 2 písm. a), má právo, aby mu Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby. V téže věci může být žadateli určen Komorou advokát pouze jednou; to neplatí, odmítne-li v této věci dříve určený advokát poskytnout právní služby z důvodů uvedených v § 19, nebo nastane-li situace uvedená v § 20 odst. 2.“*
30. Do předmětné právní úpravy významným způsobem zasáhl Ústavní soud, když nálezem ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21, zrušil uplynutím dne 31. 12. 2023 ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech *„jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a“*.
31. Městský soud se v důsledku uvedeného nálezu již aplikovatelností citované neústavní části ust. § 18c odst. 1 zabýval ve svých rozhodnutích v rovině úvah, zda žalovaná byla do doby vykonatelnosti nálezu oprávněna určit advokáta podle ustanovení § 18c zákona o advokacii pouze k poskytnutí bezplatné právní služby. Dospěl k závěru, že navzdory odložené vykonatelnosti nálezu měla žalovaná závěry Ústavního soudu při svém rozhodování zohlednit. Městský soud tento závěr vyslovil v řadě svých rozhodnutí, podle nichž je derogační nález Ústavního soudu i přes odloženou vykonatelnost důležitým měřítkem zákonnosti, resp. ústavnosti postupu žalované, a to zejména s přihlédnutím k tomu, že zrušená část ustanovení by mohla mít pro žalobkyni protiústavní následek. Příjmové a majetkové poměry žadatele totiž ve světle derogačního nálezu Ústavního soudu nelze považovat za hledisko způsobilé omezit přístup k právu na určení advokáta (např. rozsudky Městského soudu v Praze č. j. 18 A 17/2022 – 55, č.j. 15 A 64/2022-38, č. j. 11 A 16/2023-37; č. j. 5 A 41/2022-66 , zejména rozsudek č. j. 11 A 5/2022-24, který byl potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 122/2022 – 36. Uvedené závěry jsou tak aplikovatelné i v této souzené věci a jak bylo uvedeno zástupcem žalované při ústním jednání, žalovaná i s přihlédnutím k těmto závěrům, vzdor ještě plně neupraveným právním souvislostem v zákoně o advokacii, je s odmítnutím aplikace neústavního ustanovení soudy nadále srozuměna.
32. Uvedený důvod neurčení advokáta žalobkyni však v dané věci ke zrušení napadeného rozhodnutí nestačil, neboť městský soud se musel zabývat také druhým důvodem, pro který žalovaná žádosti žalobkyně nevyhověla. Tímto důvodem byla otázka včasnosti žádosti.
33. Dle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o advokacii platí, že *„ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

poskytnutí právních služeb jinak, má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí právní porady podle § 18a nebo právní služby podle § 18c.“

34. Žalobkyně formulářovou žádostí ze dne 26. 10. 2022 doručenou žalované dne 27. 10. 2022 požadovala určení advokáta podle § 18c zákona o advokacii pro účely řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti žalobkyně proti usnesení Nejvyššího správního soudu č.j. 5As 167/2022 s tím, že jí bylo poslední rozhodnutí soudu doručeno dne 29. 8. 2022. Řízení tak bylo v nynějším případě zahájeno dnem podání formulářové žádosti, tedy dne 27. 10. 2022.
35. V souzené věci není sporné, že lhůta pro podání ústavní stížnosti žalobkyni uplynula dnem 29. 10. 2022, žalobkyně tedy žádost o určení advokáta podala 2 dny před uplynutím lhůty k podání ústavní stížnosti, přičemž neuvedla žádnou okolnost, pro kterou podala žádost v tak časově těsném termínu, ani to, zda již, a případě kdy, podala ústavní stížnost.
36. Žádost o určení advokáta podaná v tak bezprostředním časovém termínu před vypršením lhůty k podání ústavní stížnosti nesplňuje podmínku včasnosti uvedenou v § 18 odst. 2 zákona o advokacii. V tomto ustanovení zakotvený požadavek včasnosti má totiž zajistit, aby poskytnuté právní služby včetně prvotní komunikace žadatele s advokátem, seznámení se s předmětem právní služby včetně porady, byly pro žadatele efektivní, a byl tak splněn účel určení advokáta. Je třeba také vzít na zřetel, a žalobkyni je již vzhledem k jejím častým žádostem o zastoupení známo, že lhůta k podání ústavní stížnosti činí 2 měsíce, je propadná a po jejím uplynutí Ústavní soud stížnost odmítá jako opožděnou [ustanovení § 72 odst. 3 a § 43 odst. 1 písm. b) zákona o Ústavním soudu].
37. Zákon o advokacii pak v ust. § § 18c odst. 5, větě první stanoví, že Česká advokátní komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, a to „bez zbytečného odkladu“. Běh lhůty „bez zbytečného odkladu“ pro rozhodnutí žalované je však třeba posuzovat individuálně, zcela logicky s ohledem na to, jaká lhůta je potřebná (v souzené věci jaká lhůta „zbývala“) k uskutečnění požadované právní služby. Pokud je žádaná služba vázána striktně na lhůtu (zde na lhůtu k podání ústavní stížnosti), pak logicky jde k tíži žadatele, pokud nepožádal o určení advokáta s dostatečným předstihem tak, aby tuto žádost žalovaná vyřídila ve „své“ lhůtě pro rozhodnutí, avšak také s přihlédnutím k tomu, jaká lhůta je potřebná k uskutečnění právní služby.
38. Městský soud i v této věci považuje za vhodné odkázat na svou judikaturu. Již v rozsudku ze dne 25. 8. 2022, č.j. 10A 114/2021-41, dospěl k závěru, že 11denní lhůta pro vydání rozhodnutí žalované je nedostatečná; v rozsudku ze dne 12. 1. 2023, č.j. 6A 31/2022-74 naopak lhůtu 18 dní vyhodnotil jako dostatečnou z důvodu, že z ničeho nevyplývaly žádné okolnosti, které by řízení před žalovanou měly prodloužit tak, aby nebyla schopna v této lhůtě vydat rozhodnutí. Následně v rozsudku ze dne 20. 4. 2023, č.j. 6A 45/2022 – 41 tento soud posuzoval lhůtu 4 dnů k rozhodnutí, která rovněž zbývala od podání žádosti do vypršení lhůty k podání ústavní stížnosti a tuto lhůtu nevyhodnotil jako včasnou podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Nutno zdůraznit, že uvedená řízení pod č.j. 10A 114/2021 - 41 a č.j. 6A 45/2022 – 41, hodnotící žádosti jako nečasné pro krátkost lhůt, byla vedena právě o žalobách žalobkyně a tato již z uvedených rozsuků musela být srozuměna s tím, jak soud na tyto lhůty nahlíží. Přesto v této věci jednala minimálně „nebezpečně“ ve vztahu k vlastnímu zájmu a bez respektu k možnostem žalované.
39. K žalobní argumentaci o námitce o postupu žalované, kdy tato žalobkyni advokáta určila rozhodnutím ze dne 30. 1. 2017, č. j. 249/17 za situace, kdy žádost žalobkyně podala i v poslední den lhůty stanovené k doložení plné moci před Nejvyšším správním soudem pod

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

sp.zn. 4 As 2/2017, soud stejně, jako již uvedl také ve svém rozsudku č.j. 6A 45/2022 – 41, zjistil, že v namítaném případě žalovaná určila žalobkyni advokáta již za týden od obdržení žádosti. Na individuální okolnosti rozhodnutí o žádosti lze usuzovat z procesního postupu Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4As 2/2017 vedoucího žalobkyni k předložení plné moci jejího zástupce v čase již podané kasační stížnosti. V souzené věci šlo o jiné procesní okolnosti, kdy již bylo vedeno řízení o kasační stížnosti žalobkyně a bylo nasnadě, že určení advokáta pro poskytnutí právní služby žalobkyni bude mít svůj smysl a účel, jelikož se již nejednalo o lhůtu propadnou.

40. Oproti tomu žalobkyně v projednávané věci žádost nepodala s dostatečným předstihem před marným uplynutím lhůty pro zahájení řízení před Ústavním soudem, tím byla účelnost určení advokáta k poskytnutí právní služby nejen značně ztížena, ale spíše i znemožněna. Žalobkyně se při určení advokáta v roce 2017 tedy nacházela v jiné procesní situaci než nyní. Nelze proto stavět na roveň, že pokud tehdejší určení advokáta ještě vedlo k efektivnímu poskytnutí právní služby, že by žalovaná, nyní, nemajíc dostatečný prostor pro určení advokáta, v této věci postupovala procesně vadně (srov. také rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 5A 41/2022-66). Námitka žalobkyně, že v řízení nebylo ke dni rozhodování žalované prokázáno, že řízení o ústavní stížnosti neprobíhá (zjevně výtka vůči žalované) vyvěrá z naprosto nejasného subjektivního vnímání vlastní situace žalobkyni, neboť je to přeci žalobkyně, která žádá o určení advokáta ve svých poměrech, za stavu jejích znalosti o jejích soudních sporech, o nichž má sama své osobní informace, zde zejména o běhu lhůty k podání ústavní stížnosti a o tom, zda tuto stížnost v době žádosti již podala či ještě nepodala. V jejím zájmu by mělo být tyto poměry průkazně ozřejmit a napomoci včasnému určení zástupce. Pokud tedy žalobkyně k žádosti o určení advokáta nedoložila, zda a kdy podala ústavní stížnost a neučinila tak ani v žalobě, a žalovanou bylo až posléze zjištěno, že ji podala 2. 11. 2022, výtka žalobkyně nemůže obstát.
41. Na základě uvedeného tedy soud zpochybňuje pouze právní posouzení důvodu podle § 18c odst. 1 zákona o advokacii žalovanou, pro které žalovaná nevyhověla žádosti žalobkyně, když nemohla být použita podmínka spočívající v prokázání příjmových a majetkových poměrů žalobkyně. Nicméně protože, jak bylo výše uvedeno, žádosti nebylo vyhověno také z důvodu nepodání včasné žádosti, platí, že ob stojí-li během soudního přezkumu alespoň jeden z důvodů, pro který žalovaná žádost zamítla, není soud oprávněn rozhodnutí žalované zrušit.
42. Kromě důvodu nevčasné žádosti žalobkyně soud musel přisvědčit i těm úvahám, které vedly žalovanou rovněž k aplikaci ust. § 18c odst. 5 zákona o advokacii, byť tyto okolnosti byly kvalifikovány jako zneužití práva, ačkoliv nevčasnou žádostí šlo spíše o zjevně bezdůvodné uplatňování práva. Protože však šlo o samostatný autonomní důvod, neodvíjející se pouze od otázky včasnosti žádosti, ale od způsobu podávání žádostí žalobkyně o určení advokáta, ač je dlouhodobě judikaturou poučována o náležitostech žádostí a sama uvádí svou solventnost k obstarání si zastoupení, je třeba i tomuto důvodu přisvědčit. Podávání žádostí žalobkyně, ač si je žalobkyně z finančních a majetkových důvodů schopna sama uhradit profesionální právní pomoc, nesvědčí o pravém zájmu žalobkyně na vyřešení jejích věcí prostřednictvím odborného právního zastoupení. Spíše to, že se mu sama z ryze subjektivních důvodů a vnímání svých sporů vyhýbá. Ostatně o skutečnosti, že u žalobkyně nejde o vlastní podstatu obhajoby jejích práv a oprávněných zájmů, ale o to, aby se hlavně jejími žádostmi, návrhy, opravami prostředky, stížnostmi či dalšími podáními výkonné orgány, Komora a soudy zabývaly, svědčí i její přístup a v podstatě nezájem o to, aby se

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

osobně účastnila ústních jednání před soudem a zde své argumentace a výhrady uvedené v žalobách, jako je tomu i v této věci, přednesla. To dlouhodobě při jejím vědomí toho, že těchto jednání se navzdory jejímu požadavku na nařízení ústních jednání pravidelně účastní jen strana žalovaná a nikoliv žalobkyně. Protože toto způsobuje určitou argumentační nevýhodu žalobkyně, soud nenabyl přesvědčení, že by žalobkyně vnímala svoji ústní obhajobu jako potřebnou a pro ni relevantní.

43. Vzhledem k tomu, že žalobkyně vždy trvá na své účasti při jednáních soudu v mnoha jejích věcech a takřka pravidelně se jich neúčastní, soud by v případě výjimky z tohoto jejího postupu očekával, že v době a na místě nařízeného jednání bude žalobkyně přítomna. K tomu v této věci nedošlo a žalobkyně ani po celý průběh jednání nekontaktovala soud se sdělením, jaké překážky ji na cestě k soudu zdržely či dostavení se zcela zabránily. Potom při skutečnosti, že žalobkyně má bydliště ve značně vzdáleném místě od soudu, vyžadujícím jistě plánování časově náročné cesty předem, má soud za to, že opožděná omluva z jednání bez udání relevantních důvodů byla i v tomto případě jen projevem, že žalobkyně ve skutečnosti o přímou, ústní obhajobu svých práv před soudem neusiluje. V obhájení tvrzení a argumentů však spočívá smysl a účel ústního jednání. Není-li účastí toho, kdo pravidelně standardně *žádá ústní jednání* před soudem, avšak *téměř pravidelně* se jej nezúčastňuje, tento účel naplněn, lze pochybovat o vážnosti žalobou uplatňovaných práv a jejich skutečné podstaty. Uvedené je rovněž určitým dalším znakem chování žalobkyně, který vedle již zmíněné způsobivosti žalobkyně zajistit si právní pomoc vlastními prostředky a shledaných i Ústavním soudem v usnesení sp. zn. I., ÚS 3033/22, jen dokresluje celý přístup žalobkyně k soudní ochraně a dle náhledu soudu svědčí i *v této věci* o opodstatněném úsudku žalované o důvodu, jímž je zneužívání práva.
44. Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
45. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalované nad rámec její běžné činnosti žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 16. října 2024

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.